

15.1.2024

JELENTÉSTERVEZET

az egyrészt az Európai Unió, másrészt az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni
Államok Szervezete (AKCSÁSZ) közötti partnerségi megállapodás
megkötéséről
(2021/2213(INI))

Fejlesztési Bizottság

Előadó: Tomas Tobé

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	9

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az egyrészről az Európai Unió, másrészről az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezete (AKCSÁSZ) közötti partnerségi megállapodás megkötéséről (2021/2213(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikkére,
- tekintettel az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetének tagjai közötti, 2023. november 15-én Szamoában aláírt partnerségi megállapodás (a szamoai megállapodás) megkötéséről szóló tanácsi határozattervezetre,
- tekintettel a 2019. december 7-i 1/CX/19 határozattal módosított Georgetowni Megállapodásra,
- tekintettel az Európai Unió és az Afrikai Unió közötti, 2022. februári 6-i csúcstalálkozón elfogadott, 2030-ra vonatkozó közös jövőképre,
- tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az indiai–csendes-óceáni térséggel folytatott együttműködésre vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2021. szeptember 16-i közös közleményére (JOIN(2021)0024),
- tekintettel a Latin-amerikai és Karibi Államok Közössége (CELAC) 2023 júliusában tartott csúcstalálkozásának eredményére,
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra,
- tekintettel a 2015. júliusi harmadik nemzetközi fejlesztésfinanszírozási konferencián elfogadott addisz-abebai cselekvési programra,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
- tekintettel a Tanács, valamint a tagállamok kormányainak a Tanács, az Európai Parlament és a Bizottság keretében ülésező képviselői által „A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk” címmel kiadott, a fejlesztési politikára vonatkozó új európai konszenzusról szóló, 2017. június 7-i közös nyilatkozatra¹,
- tekintettel az 1994-ben tartott kairói nemzetközi népesedési és fejlesztési konferenciára (ICPD) és annak cselekvési programjára, valamint a felülvizsgálati konferenciáinak következtetéseire és a konferencia 25. évfordulójának alkalmából rendezett 2019-es nairobi csúcstalálkozóra (ICPD+25),

¹ [HL C 210., 2017.6.30., 1. o.](#)

- tekintettel a Szomszédsgai, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. június 9-i (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendeletre²,
- tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének 2021. december 1-jei, „A Global Gateway” című közös közleményére (JOIN(2021)0030),
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Ifjúsági cselekvési terv az EU külső tevékenységeiben a 2022–2027-es időszakra – A fiatalok érdemi részvételének és szerepvállalásának előmozdítása az EU külső fellépéseiben a fenntartható fejlődés, egyenlőség és béke érdekében” című, 2022. október 4-i közös közleményére (JOIN(2022)0053),
- tekintettel „Az EU globális egészségügyi stratégiája – Jobb egészséget mindenkinek változó világunkban” című, 2022. november 30-i bizottsági közleményre (COM(2020)0675),
- tekintettel a 2023. évi globális fenntartható fejlődési jelentésre,
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (GAP) – A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése az EU külső tevékenységében” című, 2020. november 25-i közös közleményére (JOIN(2020)0017), valamint a cselekvési terv végrehajtásáról szóló, 2023. november 20-án közzétett közös félidős jelentésre (JOIN(2023)0036),
- tekintettel az EU és a legkevesbé fejlett országok közötti megújított partnerségről szóló, 2022. május 20-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az AKCS-EU nyomonkövetési bizottság által 2023. november 9-én elfogadott nyilatkozatra,
- tekintettel az AKCS-EU kapcsolatok 2020 utáni jövőjéről szóló, 2016. október 4-i állásfoglalására³, az Európai Unió és az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportja közötti új partnerségi megállapodásra irányuló közelgő tárgyalásokról szóló 2018. június 14-i állásfoglalására⁴, valamint az Európai Unió és az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportja közötti új partnerségi megállapodásra irányuló, folyamatban lévő tárgyalásokról szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel a fejlesztés hatékonyságának és eredményességének javításáról szóló, 2020. november 25-i állásfoglalására⁶, a fenntartható fejlődési célok végrehajtásáról és teljesítéséről szóló, 2023. június 15-i állásfoglalására⁷, valamint a Szomszédsgai,

² [HL L 209., 2021.6.14., 1. o.](#)

³ [HL C 215., 2018.6.19., 2. o.](#)

⁴ [HL C 28., 2020.1.27., 101. o.](#)

⁵ [HL C 232., 2021.6.16., 64. o.](#)

⁶ [HL C 425., 2021.10.20., 73. o.](#)

⁷ Elfogadott szövegek, P9_TA(2023)0250.

Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) végrehajtásáról szóló, 2023. december 12-i állásfoglalására⁸,

- tekintettel az AKCS-EU partnerség stratégiai jelentőségéről és dimenziójáról szóló, az AKCS-EU Közös Parlamenti Közgyűlés által 2019. március 20-án Bukarestben (Románia) elfogadott állásfoglalásra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0000/2024),
- A. mivel több mint két és fél év telt el az EU és az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezete (AKCSÁSZ) tagjai közötti új partnerségi megállapodás 2021. áprilisi parafálása és a megállapodás 2023 novemberében Szamoában történt aláírása között;
- B. mivel a válságok – például a Covid19-világjárvány globális következményei és az Ukrajna elleni orosz agresszív háború – megsokszorozódása következtében erősebb szövetségekre és hatékonyabb partnerségekre van szükség, amelyek kézzelfogható eredményeket hoznak a felmerülő szükségletek és a globális kihívások jobb kezelése érdekében;
- C. mivel az EU és az AKCS-országok között régóta fennálló partnerség nagy jelentőséggel bír, tekintettel a keretében társuló országok nagy számára és arra a még nagyobb szerepre, amelyet a jelenleg nyomás alatt álló multilaterális rendszerben játszhat;
- D. mivel az EU-nak és az AKCS-országoknak megerősített partnerséget kell kialakítaniuk annak érdekében, hogy a közös és interszekcionális érdekek tekintetében kölcsönösen előnyös eredményeket érjenek el, a közös felelősség, a szolidaritás, a viszonzosság, a kölcsönös tisztelet és az elszámoltathatóság szellemében;
- E. mivel a Global Gateway stratégia célja, hogy növelje az EU geopolitikai befolyását a globális szinten azáltal, hogy az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és fenntartható fejlődési céljai keretében értékalapú ajánlatot nyújt a partnerországoknak;
- F. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 208. cikke előírja, hogy az EU-nak figyelembe kell vennie a fejlesztési együttműködési célkitűzéseket minden olyan belső és külső politikában, amely hatással lehet a fejlődő országokra;

Az együttműködés céljai, elvei és feltételei

1. határozottan üdvözli a Szamoai Megállapodás régóta várt aláírását;
2. hangsúlyozza, hogy az új megállapodás megerősített, korszerűsített és ambiciózusabb együttműködési keretet biztosít; megismétli továbbá az EU és az AKCS-államok között az elmúlt évtizedekben létrejött fontos politikai, gazdasági és kulturális kötelekeket;

⁸ Elfogadott szövegek, P9_TA(2023)0458.

3. felszólít a megállapodás gyors és átfogó végrehajtására, mivel a növekvő geopolitikai instabilitás és verseny, valamint a példa nélküli globális kihívások közepette sürgősen meg kell erősíteni a többoldalú együttműködést;
4. az előadó továbbá támogatja azt, hogy az új partnerség több nemzetközi megállapodásra is épít, és az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjét, valamint az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodást átfogó irányadó keretként nevezi meg.
5. ismételten hangsúlyozza a politikai párbeszéd mint a partnerség szerves része fontosságát;
6. kéri, hogy a megállapodás alapvető elemeinek megsértésére való reagálásra vonatkozó rendelkezéseket alkalmazzák hatékonyan;
7. üdvözli, hogy a megállapodásba belefoglaltak egy, a szakpolitikai koherenciával foglalkozó külön cikket;
8. koherenciát és szinergiákat szorgalmaz a Szamoai Megállapodás regionális jegyzőkönyvei és az EU és Afrika, a Karib-térség, valamint a csendes-óceáni térség közötti kapcsolatokat szabályozó egyéb szakpolitikai keretek között;

Stratégiai prioritások

9. úgy véli, hogy a megállapodás általános részében meghatározott hat közös stratégiai prioritás a változó geopolitikai környezet ellenére továbbra is rendkívül fontos;
10. üdvözli az emberi jogok, az alapvető szabadságok és a demokratikus elvek védelme, előmozdítása és érvényesítése, valamint a jogállamiság és a jó kormányzás megerősítése iránti elkötelezettséget; üdvözli továbbá az egyetemes emberi jogok bármilyen alapon történő megkülönböztetés nélküli előmozdítása iránti elkötelezettséget; sajnálja azonban, hogy a megállapodás nem említi kifejezetten, hogy a megkülönböztetés szexuális irányultságon alapulhat;
11. kitarthat, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a megállapodás emberi és társadalmi fejlesztési szempontjaira;
12. felszólít az EU globális egészségügyi stratégiájának gyors végrehajtására az AKCS-országokban;
13. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani az élelmezésbiztonságra és a jobb táplálkozásra vonatkozó rendelkezésekre, tekintettel az élelmiszer-ellátás bizonytalanságának, az alutápláltságnak és az éhezésnek a globális növekedésére;
14. üdvözli az ifjúságról szóló külön cikk beillesztését, és emlékeztet arra, hogy határozottan ösztönözni kell a fiatalok aktív részvételét az őket érintő politikákban;
15. üdvözli, hogy a nemek közötti egyenlőséget és a nők gazdasági szerepvállalását a fenntartható fejlődés kulcsfontosságú mozgatórugóiként ismerik el; támogatja a szexuális és reprodukív egészség és jogok iránti elkötelezettséget;

16. támogatja a beruházások mozgósítására, a kereskedelem támogatására és a magánszektor fejlődésének előmozdítására irányuló célkitűzést a fenntartható és inkluzív növekedés megvalósítása és a mindenki számára tisztességes munkahelyek teremtése érdekében; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy szoros kapcsolatot kell kialakítani a megállapodás és a Global Gateway kezdeményezés között;
17. úgy véli, hogy a Szamoai Megállapodás hozzájárulhat az EU és az OCAPS-országok kereskedelem- és beruházáspolitikai célkitűzéseikhez;
18. üdvözli az együttműködés iránti elkötelezettséget az AKCS-országok energiabiztonságának megerősítése és az energiához való hozzáférés javítása érdekében;
19. hangsúlyozza, hogy sürgősen foglalkozni kell a globális környezeti kihívásokkal, és az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás hatékony végrehajtására kell összpontosítani;
20. elismeri, hogy fokozni kell a migrációval és a mobilitással kapcsolatos együttműködést, beleértve az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelését, valamint meg kell könnyíteni a migráció legális lehetőségeit;

Az együttműködés és a végrehajtás eszközei

21. üdvözli, hogy az Európai Fejlesztési Alap (EFA) 2021-től költségvetésbe került az Unió költségvetésébe, amit az Európai Parlament régóta kért;
22. hangsúlyozza a fejlesztési hatékonyság és eredmények biztosításának fontosságát; úgy véli, hogy a megállapodás végrehajtásához a pénzügyi források jelentős és fenntartható mozgósítására van szükség; üdvözli ezért annak felismerését, hogy az együttműködési eszközöket diverzifikálni kell, felölelve az összes rendelkezésre álló forrásból és szereplőből származó számos szakpolitikát és eszközt;
23. emlékeztet arra, hogy a belföldi források adózás révén történő mozgósítása a legfontosabb bevételi forrás a fenntartható fejlődés finanszírozására; sürgeti az EU-t és az AKCSÁSZ-t, hogy tanúsítsanak határozott politikai akaratot és eltökéltséget az illegális pénzmozgások, az adókijátszás és a korrupció elleni küzdelem terén;
24. üdvözli a Szamoai Megállapodás részes feleinek elkötelezettségét az adósság kezelése és az adósság fenntarthatóságára irányuló munka iránt, mivel ez alátámasztja a fenntartható fejlődési célok elérését;

Az érdekelt felek bevonása, parlamenti dimenzió és multilateralizmus

25. kitarthat, hogy a parlamenti diplomácia fontos szerepet játszik az EU és az AKCSÁSZ tagjai közötti politikai párbeszéd megerősítésében;
26. kéri, hogy a megállapodás minden szintjén biztosítsák a demokratikus elszámoltathatóságot;
27. elismeri az AKCSÁSZ-EU Közös Parlamenti Közgyűlés (KPK) által a múltban betöltött és a jövőben is játszandó szerepet; emlékeztet arra, hogy a KPK platformot biztosít a

tagok számára ahhoz, hogy eszmecserét folytassanak az EU és az AKCSÁSZ számára kölcsönösen fontos szakpolitikákról és kérdésekről;

28. üdvözli a három regionális közgyűlés létrehozását, amelyek tovább erősítik a parlamenti dimenziót, és lehetővé teszik a regionálisabb jellegű kérdésekről folytatott mélyreható parlamenti vitákat;
29. üdvözli a többszereplős megközelítés előmozdítása iránti elkötelezettséget, amely lehetővé teszi a szereplők széles körének, többek között a parlamenteknek, a helyi hatóságoknak, a civil társadalomnak és a magánszektornak az aktív szerepvállalását; kéri, hogy ezt a kötelezettségvállalást mielőbb ültessék át a gyakorlatba, ami szükségessé teszi egy nyílt és átlátható strukturált konzultációs mechanizmus létrehozását az érdekelt felek hatékony részvételének biztosítása érdekében;
30. aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy a civil társadalom mozgásterének szűkülésére való tekintettel a felek csak „adott esetben” vállalták az érdekelt felek részvételének növelését, ami korlátozhatja tényleges részvételüket;
31. üdvözli az új megállapodásban foglalt, a globális szövetségekre és a nemzetközi együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket, amelyek kötelezettségvállalást tartalmaznak a szabályokon alapuló nemzetközi rendre, valamint a nemzetközi párbeszéd előmozdítására és a globális fellépést ösztönző többoldalú megoldások keresésére;

o

o o

32. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Európai Beruházási Banknak, az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezete Miniszterek Tanácsának.

INDOKOLÁS

az előadó határozottan üdvözli az Európai Unió és az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezete (AKCSÁSZ) közötti megállapodás 2023. november 15-i aláírását, mivel az megerősített és korszerűsített keretet biztosít az AKCS-országokkal folytatott együttműködéshez. A jelenlegi viharos időszakban, amelyet a többpólusú geopolitikai világrend és az instabilitás jellemez, az EU-nak még szorosabbra kell fűznie kötelekeit az AKCS-országokkal, megerősítve a partnerségeket a multilateralizmus előmozdítása érdekében. Az előadó ezért mély sajnálatát fejezi ki az új partnerségi megállapodás aláírásának ismételt késedelme miatt, amely kihatással volt az EU mint hiteles partner hírnevére.

A korszerűsített megállapodás erősíteni tudná a politikai partnerséget az EU és az AKCS-országok között, mivel olyan kritikus kérdésekre terjed ki, mint a fenntartható gazdasági növekedés és fejlődés, az éghajlatváltozás, a nemek közötti egyenlőség és a nők és a lányok társadalmi szerepvállalása, az élelmezésbiztonság és az egészség, a migráció, az emberi jogok, a demokrácia és a kormányzás, valamint a béke és a biztonság. Az előadó hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a kihívások és lehetőségek ezen területein közös megközelítést alkalmazzunk partnereinkkel. Az előadó üdvözli, hogy az új partnerség rugalmas keretet teremt, amely egyrészt egy olyan közös alapvetésre épül, amely valamennyi félre vonatkozik, másrészt pedig az afrikai, a karibi, illetve a csendes-óceáni országokra vonatkozó, testre szabott regionális jegyzőkönyvekre, amelyek figyelembe veszik a régiók sajátosságait.

Az előadó továbbá támogatja azt, hogy az új partnerség több nemzetközi megállapodásra is épít, és az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjét, valamint az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodást átfogó irányadó keretként nevezi meg. Ez rendkívül fontos, különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy a fenntartható fejlesztési célok elérése felé tett előrehaladás lemaradásban van, nevezetesen a legkevésbé fejlett országokban, amelyek közül sok AKCS-ország.

Az előadó erőteljesen támogatja az alapvetésben meghatározott elveket, nevezetesen azt, hogy a felek a megállapodás célkitűzéseit a megosztott felelősség, a szolidaritás, a kölcsönösség, valamint a kölcsönös tisztelet és elszámoltathatóság szellemében valósítsák meg. Ez jól illeszkedik az EU azon céljához, hogy egyenlő felek közötti partnerségeket alakítson ki annak érdekében, hogy a közös és egymással találkozó érdekek vonatkozásában, valamint közös értékeiknek megfelelően kölcsönösen előnyös eredményeket érjenek el.

Az előadó támogatja az együttműködésben alkalmazott integrált megközelítést, amely politikai, gazdasági, társadalmi, környezeti és kulturális elemeket egyaránt magában foglal, akárcsak a nemi dimenzió következetes szem előtt tartását, valamint a több érdekelt fél bevonásával járó megközelítés alkalmazásának ösztönzését, amely lehetővé teszi számos különböző szereplő – köztük parlamentek, helyi hatóságok, a civil társadalom és a magánszektor – aktív részvételét a partnerségi párbeszédben és az együttműködési folyamatokban. Az előadót azonban aggasztja, hogy a megállapodásnak az érdekelt felek részvételére utaló részeiben ismételt felbukkan az „adott esetben” kifejezés. Ez a megfogalmazás ahhoz vezethet, hogy szűken fogják értelmezni azt, hogy mely esetekben lehet helyénvaló a civil társadalom, a magánszektorbeli partnerek és a helyi hatóságok

bevonása. Az előadó hangsúlyozza, hogy a több érdekelt fél bevonásával járó megközelítést át kell ültetni a gyakorlatba, hangsúlyozva, hogy az érdekelt feleket időben tájékoztatni kell, és lehetővé kell tenni számukra, hogy a párbeszéd széles körű folyamatában érdemben részt vegyenek.

Stratégiai prioritások

Az előadó úgy véli, hogy a megállapodásban meghatározott hat stratégiai közös prioritás (melyek túlmutatnak a fejlesztésen) rendkívül releváns, a geopolitikai helyzet drámai változása ellenére. Az előadó hangsúlyozza, hogy a Szamoai Megállapodás még több teret biztosít az arra vonatkozó párbeszédhez, hogy együtt kezeljük Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújának közvetlen és hosszú távú következményeit, amelyek egyes AKCS-országokat nagy mértékben sújtottak.

Az emberi jogok, a demokrácia és a kormányzás tekintetében az előadó üdvözli, hogy a Szamoai Megállapodás újlag megerősíti a felek eltökélt szándékát az emberi jogok, az alapvető szabadságjogok és a demokratikus alapelvek előmozdítása, védelme és érvényesítése, valamint a jogállamiság és a jó kormányzás erősítése iránt. Ez különösen fontos, ha figyelembe vesszük, hogy világszerte a demokrácia és a jó kormányzás visszaszorulása tapasztalható, és az emberi jogok folyamatosan veszélyben vannak. Az előadó üdvözli az egyetemes emberi jogoknak a hátrányos megkülönböztetés bármilyen formája nélküli előmozdítása iránti elkötelezettséget, azt azonban sajnálatosnak tartja, hogy a megállapodás nem említi, hogy a hátrányos megkülönböztetés szexuális orientáción és nemi identitáson is alapulhat.

A béke és a biztonság kérdésében az előadó üdvözli, hogy az új megállapodás keretében az e területen folytatott együttműködés várhatóan nagyobb léptékű lesz, mivel ez egyértelműen közös érdekű terület a felek számára. Az előadó hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a humanitárius tevékenység, a fejlesztés és a béke közötti összefüggésre irányuló megközelítést megfelelően alkalmazzák az összes válság sújtotta és instabil országban. Ennek kapcsán az előadó emlékeztetni szeretne arra, hogy egyértelmű szakpolitikai iránymutatásra van szükség az egyes szakpolitikai területek közötti szakadékok áthidalásához, miközben biztosítani kell, hogy a humanitárius segítségnyújtás sajátos jogi természetét és elveit tiszteletben tartsák. Emellett az előadó ismételten leszögezi, hogy béke és biztonság nélkül nincs fenntartható fejlődés, illetve hogy inkluzív fejlődés hiányában nem lehetséges a fenntartható béke és biztonság.

Az emberi és társadalmi fejlődést illetően az előadó határozottan támogatja, hogy a megállapodás újlag erősítse meg, hogy a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának növelése az inkluzív és fenntartható fejlődés megvalósításának alapvető követelménye. Az előadó különösen üdvözli, hogy a felek egyetértenek abban, hogy végrehajtható jogszabályokat, jogi kereteket és megalapozott szakpolitikákat, programokat és mechanizmusokat fogadnak el és erősítenek meg annak biztosítása érdekében, hogy a lányok és nők egyenlő feltételek mellett férjenek hozzá az élet minden területéhez, egyenlő esélyekkel, egyenlő ellenőrzéssel, valamint teljes körű és egyenlő részvétel mellett. Az előadó továbbá támogatja a szexuális és reprodukív egészség és jogok iránti elkötelezettséget. Határozottan támogatni kell a fiatalok aktív társadalmi részvételét, beleértve az őket érintő szakpolitikák kidolgozását, végrehajtását és nyomon követését. Az élelmezésbiztonság kérdésében az előadó arra szólít fel, hogy a megállapodás vonatkozó rendelkezéseire fordítsanak különös figyelmet, tekintettel a globális élelmezésbiztonság

romlására, amelynek háttérében az élelmiszerek és a mezőgazdasági termelőeszközök költségeinek növekedése, Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja és a szélsőséges időjárási jelenségek állnak. Az előadó szeretné, ha az uniós programok prioritásként kezelnék a reziliens, fenntartható agrár-élelmiszeripari rendszerek kialakításának és a kistermelőknek az előtérbe helyezését, mivel azok számos AKCS-országban kulcsszerepet játszanak az élelmezésbiztonságban. Az egészségügy kérdésében az előadó hangsúlyozza, hogy az erőfeszítéseket arra kell összpontosítani, hogy támogassuk az AKCS-országokat a fenntartható egészségügyi rendszerek kiépítésében és a reziliencia megerősítésében, mivel ez alapfeltétele annak, hogy segíteni tudjunk a partnerországoknak a jövőbeli járványok leküzdésében. A Covid19-világjárvány megmutatta, hogy a többoldalú együttműködés nélkülözhetetlen a világméretű egészségügyi kihívások leküzdésében, épp ezért az előadó örömmel látja, hogy a felek együtt fognak működni a népegészségügyi szükséghelyzetek kezelésében, és megerősítik a nemzetközi együttműködést a világméretű népegészségügyi szükséghelyzetek hatásainak kezelésében.

Az inkluzív fenntartható gazdasági növekedés és fejlődés tekintetében az előadó üdvözli, hogy a megállapodás elismeri annak fontosságát, hogy kölcsönös érdekükben és kölcsönös előnyükre megerősítsék gazdasági kapcsolataikat a fenntartható fejlődési célokkal összhangban. A megállapodás elismeri a magánszektor fejlesztésének fontosságát a gazdasági átalakulás és a munkahelyteremtés szempontjából, mivel a felek elkötelezik magukat a köz- és magánszféra közötti párbeszéd előmozdítása mellett, valamint amellet, hogy különös figyelmet fordítsanak a mikro-, kis- és középvállalkozások növekedésére és versenyképességének javítására. A megállapodásban szerepel továbbá, hogy a felek támogatják a nők és a fiatalok vállalkozói készségeinek fejlesztését e társadalmi csoportok gazdasági szerepvállalásával és az inkluzív fejlődés előmozdításával összefüggésben. Az előadó határozottan támogatja a megállapodás ezen részeit, mivel az e területeken folytatott együttműködés kulcsfontosságú lesz a gazdasági növekedés, a munkahelyteremtés és a versenyképesség fellendítéséhez az AKCS-országokban, ami kritikus tényező a szegénység csökkentése és a jólét megteremtése szempontjából.

A környezeti fenntarthatóságot és az éghajlatváltozást illetően az előadó üdvözli, hogy a Szamoai Megállapodás – elődjével ellentétben – jóval több részletes rendelkezést tartalmaz a kérdésekre vonatkozóan. Mind az alapvetésben, mind a három regionális jegyzőkönyvben szerepelnek a környezeti fenntarthatóságra, az óceánokra, a tengerekre és a tengeri erőforrásokra, valamint az éghajlatváltozásra és a természeti katasztrófákra vonatkozó rendelkezések. Az előadó támogatja ezt, valamint azt is, hogy a Felek elkötelezik magukat egyrészt a Párizsi Megállapodás végrehajtása, másrészt a nemzetileg meghatározott hozzájárulásaik elérésének nyomon követése mellett, figyelembe véve ugyanakkor a közös, de differenciált felelősségüket és kapacitásukat az egyes országok eltérő körülményei fényében. Az előadó egyetért azzal, hogy valóban kulcsfontosságú a Párizsi Megállapodás eredményes végrehajtására koncentrálni és érdemi előrelépést elérni.

A migrációval kapcsolatban az előadó hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az együttműködést Európa és az AKCS-országok között, kiemelve, hogy az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás esetében a kiváltó okokat kell kezelni, nevezetesen a politikai instabilitást, a szegénységet, a biztonságot, a gazdasági lehetőségek és az élelmiszerbiztonság hiányát, az erőszakot, valamint az éghajlatváltozás negatív hatásait. Az előadó ugyanakkor hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a legális migrációs lehetőségeket, amint azt a megállapodás is említi.

Az együttműködés eszközei

Az együttműködésnek és a megállapodás végrehajtásának eszközeit illetően az előadó hangsúlyozza, hogy fontos biztosítani a fejlesztés hatékonyságát és eredményeit, és üdvözi, hogy a megállapodás elismeri: az együttműködés eszközeit diverzifikálni kell, és azoknak szakpolitikák és jogi eszközök egész sorát kell magukban foglalniuk, valamennyi rendelkezésre álló forrást és szereplőt mozgósítva.

2021 óta az AKCS-országokat célzó finanszírozás forrása a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköztől (Globális Európa) szóló rendelet. Az előadó felhívja a Bizottságot, hogy használja ki a féldős felülvizsgálat lehetőségét a rendelet és a Szamoai Megállapodás stratégiai prioritásai közötti koherencia ellenőrzésére. A megállapodás végrehajtását megfelelő szintű finanszírozásnak kell kísérnie annak érdekében, hogy az EU teljesíteni tudja kötelezettségvállalásait. Szoros kapcsolatot kell biztosítani a megállapodás és a tárgyalások lezárását követően elindított Global Gateway kezdeményezés között is.

Multilateralizmus és parlamenti diplomácia

A fent említett együttműködési területeken túlmenően az előadó üdvözi a globális szövetségekre és nemzetközi együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket, amelyekben mindkét fél hangsúlyozza elkötelezettségét a szabályokon alapuló nemzetközi rend, valamint a nemzetközi párbeszéd előmozdítása és többoldalú megoldásokra való törekvés iránt a globális fellépés előmozdítása érdekében. A Szamoai Megállapodás segíthet – és segítenie is kell – abban, hogy a megállapodás hatálya alá tartozó területeken globális szövetségeket alakítsunk ki. Az előadó hangsúlyozza továbbá a parlamenti diplomácia fontosságát az EU és az AKCSÁSZ közötti politikai párbeszéd megerősítésében. Az előadó rendkívül fontosnak tartja, hogy a megállapodás valamennyi szintjén biztosítva legyen a demokratikus elszámoltathatóság. Az évek során a AKCSÁSZ–EU Közös Parlamenti Közgyűlés megteremtette a széles körű parlamenti vita keretét, lehetővé téve az európai parlamenti képviselők és az AKCS országok parlamenti képviselői közötti következetes parlamenti párbeszédet. A Közös Parlamenti Közgyűlés a multilateralizmus zászlóvivője, és sokéves tapasztalatával elő fogja mozdítani a Szamoai Megállapodás megvalósítását.